NEUVOSTON PÄÄTÖS,

tehty 16 päivänä joulukuuta 1996,

yhteisön energiatehokkuutta edistävästä monivuotisesta SAVE II -ohjelmasta

(96/737/EY)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisöstä tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 130 s artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen [1],

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon [2],

ottaa huomioon alueiden komitean lausunnon [3],

noudattaa perustamissopimuksen 189 c artiklassa määrättyä menettelyä [4],

sekä katsoo, että

1) perustamissopimuksen 130 r artiklassa määrätään, että yksi yhteisön ympäristöpolitiikan tavoitteista on luonnonvarojen harkittu ja järkevä käyttö,

2) neuvosto asetti 29 päivänä lokakuuta 1990 pitämässään kokouksessa tavoitteeksi CO_2-kokonaispäästöjen vakiinnuttamisen vuoden 1990 tasolle vuoteen 2000 menessä koko yhteisössä,

3) päätöksellä 93/389/ETY [5] otettiin käyttöön yhteisön CO_2-päästöjen ja muiden kasvihuonekaasupäästöjen valvontajärjestelmä,

4) ponnisteluista huolimatta energiankulutuksen aiheuttamien CO_2-päästöjen odotetaan kuitenkin kasvavan yhteisössä 5—8 prosenttia vuosina 1995—2000, jos talouskasvu jatkuu tavanomaisena; tämän vuoksi lisätoimenpiteet ovat välttämättömiä,

5) komissio korosti 8 päivänä helmikuuta 1990 antamassaan energiaa ja ympäristöä koskevassa tiedonannossa energiatehokkuutta tulevaisuuden kulmakivenä pyrittäessä vähentämään energian haitallisia ympäristövaikutuksia,

6) energianhallinnan kehittämistä tarvitaan kiireellisesti, jotta sillä voidaan vaikuttaa myönteisesti ympäristönsuojeluun, energiahuollon suurempaan varmuuteen ja kestävään kehitykseen,

7) komissio on ilmaissut 11 päivänä tammikuuta 1995 antamassaan vihreässä kirjassa sekä 13 päivänä joulukuuta 1995 antamassaan valkoisessa kirjassa neuvostolle ja Euroopan parlamentille näkemyksensä Euroopan yhteisön energiapolitiikan tulevaisuudesta ja energiansäästö- ja energiatehokkustoimenpiteiden asemasta,

8) perustamissopimuksen 130 a artiklassa määrätään, että yhteisö kehittää ja harjoittaa toimintaansa taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden lujittamiseksi ja pyrkii erityisesti vähentämään eri alueiden välisiä kehitystasoeroja sekä muita heikommassa asemassa olevien alueiden jälkeenjääneisyyttä; energia olisi sisällytettävä näihin pyrkimyksiin,

9) päätöksellä 91/565/ETY [6] hyväksyttiin yhteisön energiatehokkuusohjelma (Save), jolla pyrittiin energiatehokkuuden infrastruktuurien vahvistamiseen yhteisössä; kyseisen ohjelman voimassaoloaika päättyi 31 päivänä joulukuuta 1995,

10) yhteisö tunnusti Save-ohjelman tärkeäksi tekijäksi yhteisön CO_2-päästöjen vähentämistä koskevassa toimintasuunnitelmassa; Euroopan yhteisön alueellisista energiaohjelmista 8 päivänä toukokuuta 1991 annetussa komission tiedonannossa, neuvoston tästä tiedonannosta tekemässä päätelmässä sekä 16 päivänä heinäkuuta 1993 annetussa Euroopan parlamentin päätöslauselmassa [7] todetaan, että näitä toimintoja olisi jatkettava, laajennettava ja käytettävä yhteisön energiatoimintasuunnitelman tukemiseen; tämä alueellista toimintaa koskeva aloite olisi nyt kokonaisuudessaan sisällytettävä uuteen Save II -ohjelmaan,

11) Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 1110/94/EY [8] vahvistettiin neljäs puiteohjelma teknistä tutkimusta, kehittämistä ja esittelyä koskevista toimista; energiatehokkuuspolitiikka on tärkeä väline käytettäessä ja edistettäessä puiteohjelman yhteydessä käyttöön otettavaa uutta energiatekniikkaa; Save II -ohjelma on tätä ohjelmaa täydentävä toimintaväline,

---

[1] EYVL N:o C 346, 23.12.1995, s. 14
[2] EYVL N:o C 82, 19.3.1996, s. 13
[3] EYVL N:o C 129, 2.5.1996, s. 36
[4] Euroopan parlamentin lausunto annettu 16 päivänä huhtikuuta 1996 (EYVL N:o C 141, 13.5.1996, s. 35), neuvoston yhteinen kanta vahvistettu 8 päivänä heinäkuuta 1996 (EYVL N:o C 264, 11.9.1996, s. 46) ja Euroopan parlamentin päätös tehty 12 päivänä marraskuuta 1996 (EYVL N:o C 323, 4.12.1996).
[5] EYVL N:o L 167, 9.7.1993, s. 31
[6] EYVL N:o L 307, 8.11.1991, s. 34
[7] EYVL N:o C 255, 20.9.1993, s. 252
[8] EYVL N:o L 126, 18.5.1994, s. 1

12) Save II -ohjelman tavoitteena on parantaa energian loppukäytön intensiivisyyttä vielä yhdellä prosenttiyksiköllä vuodessa sen lisäksi, mikä muuten olisi saavutettu,

13) neuvsto totesi 15 ja 16 päivänä joulukuuta 1994 pitämässään kokouksessaan, että tavoitteena oleva CO_2-päästöjen vakiinnuttaminen voidaan saavuttaa vain yhteensovitetuilla toimenpiteillä, jotka edistävät energian tuottamisen, muuntamisen, siirtämisen ja kuluttamisen kaikilla tasoilla ilmenevään kysyntään ja tarjontaan perustuvaa energiatehokkuutta ja järkiperäistä energian käyttöä ja jotka hyödyntävät uusiutuvia energiamuotoja, ja että paikalliset energianhallintaohjelmat kuuluvut tällaisiin toimenpiteisiin,

14) Energiapolitiikkaa käsittelevää komission vihreää kirjaa koskevassa lausunnossaan [1] Euroopan parlamentti kehotti määrittelemään tavoitteet ja laatimaan yhteisen ohjelman energiatehokkuuden ja energia säästön alalla siten, että ne sopivat yhteen Rio de Janeirossa (1992) ja Berliinissä (1995) sovittujen kasvihuonekaasujen päästöjä koskevien tavoitteiden kanssa, kehotti panemaan alulle Save II -ohjelman ja kehotti komissiota selventämään tehtäväänsä ja suunnittelemiaan käytännön hankkeita energian säästön ja energiatehokkuuden alalla,

15) energiatehokkuuden parantamisella on myönteinen vaikutus sekä ympäristöön että energiahuollon varmuuteen, jotka ovat luonteeltaan yleismaailmallisia; tämän vuoksi tarvitaan tiivistä kansainvälistä yhteistyötä mahdollisimman hyvien tulosten saavuttamiseksi,

16) päätöksellä 89/364/ETY [2] hyväksytty yhteisön sähkön käytön tehostamiseen tähtäävä toimintaohjelma olisi kaikilta osiltaan liitettävä osaksi Save II -ohjelmaa; tämän vuoksi kyseinen päätös olisi kumottava,

17) CO_2-päästöjä voitaisiin vähentää 180—200 miljoonaa tonnia vuoteen 2000 mennessä parantamalla loppukulutuksen ennustettua energiaintensiivisyyttä viidellä prosentilla,

18) Save II -ohjelma on tärkeä ja tarpeellinen väline aiempaa paremman energiatehokkuden edistämiseksi,

19) päällekkäisyyden välttämiseksi ja synergian saavuttamiseksi ohjelman täytäntöönpanossa on huolehdittava siitä, että varmistetaan tiivis yhteistyö muiden energiatehokkuuden edistämiseen suoraan liittyvien yhteisön ohjelmien kanssa,

20) on poliittisesti ja taloudellisesti suotavaa avata Save II -oheljma assosioituneille Keski- ja Itä-Euroopan maille (KIE-maat) Eurooppa-neuvoston kesäkuussa 1994 Kööpenhaminassa pidetyn kokouksen päätelmien ja komission asiasta neuvostolle toukokuussa 1994 antaman tiedonannon mukaisesti, sekä myös assosioituneille Välimeren maille Kyprokselle ja Maltalle,

21) yhteisön tuen tehokkaan käytön varmistamiseksi komissio huolehtii siitä, että hankkeet arvioidaan perusteellisesti etukäteen sekä seuraa ja arvioi järjestelmällisesti tukea saavien hankkeiden edistymistä ja tuloksia,

22) tähän päätökseen sisältyy Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission 6 päivänä maaliskuuta 1995 antaman julistuksen [3] mukainen rahoitusohje ohjelman koko voimassaoloajaksi, joka ei rajoita perustamissopimuksessa määriteltyä budjettivallan käyttäjän toimivaltaa, ja

23) ohjelman jäljellä olevaksi kaudeksi annettu rahoitusohje on tarkistettava vuoden 1997 loppuun mennessä komission kaikkien asiaan liittyvien energia-alan ohjelmien yhteensovittamisesta tekemän tutkimuksen perusteella,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Yhteisö tukee viisivuotista ohjelmaa toimenpiteiden ja toiminnan kustannustehokkaaksi valmistelemiseksi ja täytäntöön panemiseksi energiatehokkuuden edistämiseksi yhteisössä. Tämän ohjelman yleistavoitteena on:

a) edistää energiatehokkuteen liittyviä toimenpiteitä kaikilla aloilla

b) edistää yksityisten ja julkisten kuluttajien sekä teollisuuden energiansäästöön tähtääviä investointeja

c) luoda olosuhteet energian loppukäytön intensiivisyyden parantamiselle.

2. Yhteisön rahoitusta myönnetään osana "yhteisön energiatehokkuutta edistävää Save II -ohjelmaa", jäljempänä 'ohjelma', tämän päätöksen tavoitteiden mukaisiin toimiin.

2 artikla

Ohjelmassa rahoitetaan seuraavia energiatehokkuutta koskevia toimia ja toimenpiteitä:

[1] EYVL N:o C 287, 30.10.1995, s. 34
[2] EYVL N:o L 157, 9.6.1989, s. 32
[3] EYVL N:o C 293, 8.11.1995, s. 4

a) tutkimukset ja muut vastaavat toimet, joiden tarkoituksena on panna täytäntöön tai saattaa päätökseen yhteisön toimenpiteitä (esimerkiksi vapaaehtoiset sopimukset, standardointielimille annetut tehtävät, yhteishankinnat ja lainsäädäntö), joilla pyritään parantamaan energiatehokkuutta, tutkimuksia, jotka koskevat energian hinnoittelun vaikutuksia energiatehokkuuteen ja tutkimuksia, joilla pyritään vakiinnuttamaan energiatehokkuus yhteisön ohjelmien yhdeksi perusteeksi,

b) alakohtaiset, kohdennetut kokeilutoimet, joiden tarkoituksena on nopeuttaa energiatehokkuutta edistäviä investointeja ja/tai kehittää energian käyttömuotoja ja joiden toteuttajia ovat järjestöt tai julkiset ja yksityiset yritykset sekä olemassa olevat yhteisön laajuiset verkot tai näitä hankkeiden toteuttamiseksi muodostetut järjestöjen ja/tai yritysten tilapäiset ryhmittymät,

c) komission kokemustenvaihdon edistämiseksi ehdottamat toimenpiteet, joiden tarkoituksena on edistää kansainvälisten, yhteisön, kansallisten, alueellisten ja paikallisten toimintojen yhteensovittamista tiedonlevitykseen käytettävien asianmukaisten välineiden avulla,

d) edellä c alakohdassa mainitun kaltaiset toimenpiteet, mutta muiden kuin komission ehdottamina,

e) energiatehokkuuden edistymisen seuranta yhteisössä ja yksittäisissä jäsenvaltioissa sekä ohjelman yhteydessä käynnistettyjen toimien ja toimenpiteiden jatkuva arviointi ja seuranta,

f) erityistoimet energianhallinnan edistämiseksi alueellisella tasolla ja kaupungeissa sekä jäsenvaltioiden ja alueiden välisen yhteenkuuluvuuden parantmiseksi energiatehokkuden alalla.

3 artikla

1. Kaikki 2 artiklan a, c ja e alakohdassa mainittuihin toimiin ja toimenpiteisiin liittyvät kustannukset otetaan menoina Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon.

2. Edellä 2 artiklan b, d, ja f alakohdassa mainittujen toimien ja toimenpiteiden rahoitusosuus saa olla enintään 50 prosenttia kokonaiskustannuksista.

3. Edellä 2 artiklan b, d ja f alakohdassa mainittujen toimien ja toimenpiteiden loppurahoitus voidaan järjestää julkisista varoista tai yksityisellä rahoituksella tai näiden yhdistelmällä.

4 artikla

1. Rahoitusohje tämän ohjelman toteuttamiseksi on 45 miljoonaa ecua. Budjettivallan käyttäjä hyväksyy vuotuiset määrärahat rahoitusnäkymien puitteissa.

2. Neuvosto tarkistaa ohjelman jäljellä olevaa kautta koskevan rahoitusohjeen perustamissopimuksen asianmukaisten määräysten mukaisesti vuoden 1997 loppuun mennessä komission tiedonannon ja tarvittaessa ehdotusten perusteella, joissa otetaan huomioon kaikki energia-alan asiaankuuluvat ohjelmat.

5 artikla

1. Komissio vastaa ohjelman rahoituksen toteuttamisesta ja ohjelman täytäntöönpanosta. Komissio myös varmistaa, että tämän ohjelman piiriin kuuluviin toimiin sovelletaan ennakkoarviointia, seurantaa ja jälkiarviointia, mihin hankkeen päätyttyä sisältyy myös vaikutusten, toteutuksen ja alkuperäisten tavoitteiden toteutumisen arviointi.

2. Valittujen tuensaajien on puolivuosittain sekä hankkeen päätyttyä annettava komissiolle kertomus.

3. Kaikkien 2 artiklassa tarkoitettujen toimien ja toimenpiteiden tukemiseen sovellettavat edellytykset ja suuntaviivat vahvistetaan vuosittain ottaen huomioon:

— kustannustehokkuuden arviointiperusteet, säästömahdollisuudet ja ympäristövaikutukset, erityisesti CO_2-päästöjen vähentäminen,

— jäljempänä 7 artiklassa mainittu luettelo ensisijaisista kohteista,

— jäsenvaltioiden yhteenkuuluvuus energiatehokkuuden alalla.

Jäljempänä 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu komitea auttaa komissiota määrittelemään kyseiset edellytykset ja suuntaviivat.

6 artikla

1. Niiden hankkeiden osalta, joiden rahoitusmäärä ei ylitä 100 000 ecua, sovelletaan seuraavaa:

Komissiota avustaa neuvoa-antava komitea, joka muodostuu jäsenvaltioiden edustajista ja jonka puheenjohtajana on komission edustaja.

Komission edustaja tekee komitealle ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä. Komitea antaa, tarvittaessa äänestettyään, lausuntonsa ehdotuksesta määräajassa, jonka puheenjohtaja voi asettaa asian kiireellisyyden mukaan.

Lausunto merkitään pöytäkirjaan; lisäksi jokaisella jäsenvaltiolla on oikeus pyytää, että sen kanta merkitään pöytäkirjaan.

Komission on, niin suurelta osin kuin mahdollista, otettava huomioon komitean lausunto. Sen on ilmoitettava, millä tavoin lausunto on otettu huomioon.

2. Niiden hankkeiden osalta, joiden rahoitusmäärä ylittää 100 000 ecua, sovelletaan seuraavaa:

Komissiota avustaa komitea, joka muodostuu jäsenvaltioiden edustajista ja jonka puheenjohtajana on komission edustaja.

Komission edustaja tekee komitealle ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä. Komitea antaa lausuntonsa ehdotuksesta määräajassa, jonka puheenjohtaja voi asettaa asian kiireellisyyden mukaan. Lausunto annetaan perustamissopimuksen 148 artiklan 2 kohdassa niiden päätösten edellytykseksi määrätyllä enemmistöllä, jotka neuvosto tekee komission ehdotuksesta. Komiteaan kuuluvien jäsenvaltioiden edustajien äänet painotetaan mainitussa artiklassa määrätyllä tavalla. Puheenjohtaja ei osallistu äänestykseen.

Komissio päättää toimenpiteistä, joita sovelletaan välittömästi. Jos toimenpiteet eivät kuitenkaan ole komitean lausunnon mukaisia, komissio ilmoittaa niistä viipymättä neuvostolle. Siinä tapauksessa noudatetaan seuraavaa:

— Komissio voi lykätä päättämiensä toimenpiteiden soveltamista enintään yhdellä kuukaudella ilmoituksen tekopäivästä.

— Neuvosto voi määräenemmistöllä päättää asiasta toisin ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitetun ajan kuluessa.

7 artikla

Komissio laatii vuosittain luettelon ohjelman ensisijaisista rahoituskohteista. Tässä luettelossa otetaan huomioon Save II -ohjelman ja kansallisten ohjelmien toisiaan täydentävä luonne kunkin jäsenvaltion vuosittain tomittamien tietojen perusteella. Ensisijaisina pidetään niitä aloja, joilla tällainen täydentävyys on suurinta.

Edellä 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu komitea avustaa komissiota sen määritellessä luetteloa ensisijaisista kohteista.

8 artikla

1. Ohjelman jokaisen toimintavuoden jälkeen komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle 5 artiklan 3 kohdan mukaisesti määritellyt kertomuksen ohjelman edistymisestä sekä sellaiset ehdotukset suuntaviivojen muutoksiksi, jotka voivat olla tarpeen edellisen vuoden tulosten perusteella.

2. Ohjelman kolmannen toimintavuoden jälkeen komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen yhteisön ja jäsenvaltioiden alueella toteutuista energiatehokkuutta edistävistä toimenpiteistä sekä saavutetuista tuloksista erityisesti 1 artiklassa esitettyjen tavoitteiden osalta. Kertomukseen on liitettävä mahdolliset ohjelmaa koskevat muutosehdotukset, jotka voivat olla tarpeen näiden tulosten perusteella.

3. Ohjelman voimassaolon päätyttyä komissio tekee kokonaisarvion tämän päätöksen soveltamisella saavutetuista tuloksista sekä kansallisten ja yhteisön toimien yhdenmukaisuudesta. Komissio antaa tätä koskevan kertomuksen Euroopan parlamentille, neuvostolle, talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle ja ilmoittaa erityisesti, missä määrin 1 artiklassa esitetyt tavoitteet on saavutettu.

9 artikla

Kumotaan päätös 89/364/ETY.

10 artikla

Tähän ohjelmaan voivat osallistua assosioituneet Keski- ja Itä-Euroopan maat (KIE-maat) näiden maiden kanssa tehtävien assosiointisopimusten yhteisön ohjelmiin osallistumista koskevissa lisäpöytäkirjoissa vahvistettujen edellytysten ja rahoitusjärjestelyjen mukaisesti. Kypros ja Malta voivat osallistua tähän ohjelmaan lisämäärärahojen perusteella näiden maiden kanssa sovittavia menettelyjä noudattaen samoin säännöin, joita sovelletaan EFTA-maihin.

11 artikla

Tätä päätöstä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1996 aina 31 päivään joulukuuta 2000.

12 artikla

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 16 päivänä joulukuuta 1996.

Neuvoston puolesta

D. HIGGINS

Puheenjohtaja